یکی از بخش‌های جذاب نمایشگاه، ارائه ماکت‌های سه بعدی حرم امامان مثل حرم امام رضا(ع) بود/عکس: حامد بدیعی

هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن، امسال هم بخش‌های جذاب و حاشیه‌های بامزه‌ای برای دیدن داشت؛ نمایشگاهی که بازدید از آن به سنت هر ساله ماه رمضان تبدیل شده

آسمان را بلوتوث کن!

سیدعلی رضوی

حالا دیگر برای خیلی‌ها عادت شده؛ عادتی که هر سال همزمان با رسیدن ماه رمضان خیلی‌ها منتظر آن هم هستند. هفدهمین نمایشگاه قرآن امسال شش روز زودتر برگزار شد و تا ۲۶ ماه رمضان هم ادامه دارد. امسال تا دلتان بخواهد غرفه‌های جدید و اتفاقات تازه در نمایشگاه است که پایه‌های این نمایشگاه را ذوق‌زده می‌کند. با تمام این اوصاف و به گفته خیلی از غرفه‌داران، امسال تا نیمه‌های ماه رمضان استقبال چندان خوبی از این نمایشگاه نشد. البته گرمای زیاد مصلای تهران، محل برگزاری این نمایشگاه، یکی از دلایل مهم این عدم استقبال بود.

یک نمایشگاه قرآنی می‌گویید و یک نمایشگاه قرآنی می‌شنوید. برایتان یک اسم کلی و مبهم است. اما وقتی بروید داخلش می‌فهمید چقدر موضوع‌های رنگ و وارنگ در مورد قرآن وجود دارد که در این نمایشگاه می‌شود دید. از کتاب‌های موضوعی و تفسیر و داستان‌های قرآنی گرفته تا جدیدترین نرم‌افزارهای قرآنی و تابلوها و کارهای هنری مرتبط با قرآن، در آن پیدا می‌شود. مخصوصا امسال که بخش‌های نمایشگاه گسترده‌تر هم شده و هر چیزی که شما فکرش را بکنید که یک جوری در ارتباط با قرآن باشد، می‌توانید در آن پیدا کنید. از همه مهم‌تر اینکه چشمت را هر طرف بچرخانی، جوان‌ها را مشاهده می‌کنی. بیشتر غرفه‌های نمایشگاه را جوان‌هایی اداره می‌کنند که فعالیت‌های قرآنی انجام می‌دهند. مخصوصا بخش‌های پرطرفدار مثل بخش دانشگاهی با بخش هنر و هنرمندان که پر است از جوان‌های باذوق و سلیقه که استعدادشان را در رابطه با قرآن خرج کرده‌اند.

از همه رنگ

وقتی وارد نمایشگاه می‌شوی، اولین چیزی که چشمت را می‌گیرد، غرفه بزرگی است که مخصوص ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف دنیاست؛ ترجمه قرآن به ۱۰۸ زبان زنده دنیا که توسط مترجمان مطرح از زمان صدر اسلام تا به حال انجام شده است. پرطرفدارترین آنها ترجمه قرآن آیت‌الله مکارم شیرازی و غلامعلی حدادعادل بود که در بین دیگر ترجمه‌ها خودنمایی می‌کردند. جلوتر که می‌روید، شلوغی جلوی یک غرفه نظرتان را جلب می‌کند: غرفه پژوهش‌های قرآنی. طبق گفته حجت‌الاسلام سعید شمس، رئیس این بخش نمایشگاه، هر سال یکی از پرطرفدارترین بخش‌های نمایشگاه همین بخش پژوهش است. این بخش طی سال‌های برگزاری نمایشگاه قرآن، هر سال سعی می‌کند چیزهای جدیدی مخصوصا در حوزه جوانان ارائه دهد و روی مسائل روز که با قرآن مرتبط می‌شود، کار کند؛ مخصوصا قسمت مشاوره که کارشناسان قرآنی رودررو با جوانان گفت‌وگو می‌کنند و سؤالات قرآنی آنها را جواب می‌دهند. امسال علاوه بر همه بخش‌هایی که قسمت پژوهش نمایشگاه داشته، یک بخش ویژه دیگر هم فعالیت می‌کند که اتفاقا پر بازدید هم بوده است؛ بخش وبلاگ‌نویسی. در این بخش، متخصصان قرآنی با جوان‌های وبلاگ‌نویس صحبت می‌کنند و آنها را برای ایجاد یک وبلاگ که هم جذابیت محتوایی و ظاهری داشته باشد و هم مفاهیم قرآنی به خوبی در آن گفته شده باشد، راهنمایی می‌کنند.

به قول حاج آقا شمس، با اینکه بخش پژوهشی نمایشگاه بیشتر کارهای محتوایی انجام می‌دهد و حتی دکور و ظاهر ساده‌ای هم نسبت به بقیه نمایشگاه دارد ولی با این حال استقبال خوبی از آن می‌شود و به خصوص جوان‌ها از آن استقبال می‌کنند. البته امسال این اتفاق در همه نمایشگاه افتاده است. یعنی جنبه‌های نمایشی کمتر شده و جنبه‌های محتوایی بیشتر؛ «دیگر بیشتر به جشنواره قرآنی شبیه است تا نمایشگاه قرآن چون نسبت به سال‌های گذشته فقط ۳۰ درصد از جذابیت‌های ظاهری نگه داشته شده و بیشتر به امور محتوایی پرداخته شده است». این را همان آقای شمس می‌گوید که به قول خودش آن‌قدر در این چند سال غرفه‌شان شلوغ می‌شود که حتی وقت سر خاراندن هم پیدا نمی‌کنند.

حال و هوای رمضان

امسال مثل هر سال نشست‌های تخصصی در مورد مسائل قرآنی هم برگزار می‌شود. اگر علاقه دارید می‌توانید برنامه نشست‌ها را دریافت کنید و در یکی از آنها که بیشتر به دردتان می‌خورد، شرکت کنید. از غرفه‌هایی که چشم آدم را در نمایشگاه خیره می‌کند و خیلی‌ها درونش سرک می‌کشند تا ببینند چه خبر است، غرفه «فیزیک جهان هستی در قرآن» است. جوان‌هایی که در این غرفه کار می‌کنند، چند تا سی‌دی و کتابچه هم تهیه کرده‌اند و اطلاعات خیلی خوبی در مورد آنچه در قرآن در مورد‌ش صحبت شده و مربوط به فیزیک جهان هستی می‌شود، جمع‌آوری کرده‌اند؛ مثلا در مورد عظمت جهان هستی که در قرآن به آن اشاره شده، یک کلیپ ساخته‌اند که بزرگی منظومه شمسی و دیگر منظومه‌های کهکشان را نشان می‌دهد. امسال حال‌وهوای نمایشگاه مثل هر سال ماه رمضانی هم هست. این را می‌شود از شلوغی بخش‌های تلاوت و ختم قرآنی که در گوشه و کنار نمایشگاه است، فهمید. یکی از این غرفه‌ها سایت ختم قرآن است که هر کس از جلوی آن رد می‌شود، مشتاق است ببیند قضیه این سایت ختم قرآن چیست؟ قضیه از این قرار است که شما عضو سایت می‌شوید و با داشتن یک شناسه کاربری، هر روز یک مقدار از قرآن را با امکانات ویژه‌ای که در سایت وجود دارد، می‌خوانید. امکانات ویژه سایت مربوط می‌شود به ترتیل و صوت قرآن، ترجمه به بیشتر زبان‌های معروف دنیا، خط‌ها و نگارش‌های مختلف قرآن و ده‌ها ویژگی دیگر که می‌توانید آنها را با شرایط خودتان تنظیم کنید. به قول مسؤول غرفه، این سایت در بیشتر کشورهای مسلمان‌نشین طرفدار دارد و از ۶۴ کشور عضو آن هستند.

در حاشیه نمایشگاه قرآن امسال برنامه‌های جانبی زیادی گذاشته بودند؛ مثل مرکز مشاوره دینی یا غرفه‌هایی برای خواندن قرآن‌های خیلی ریز با میکروسکوپ!

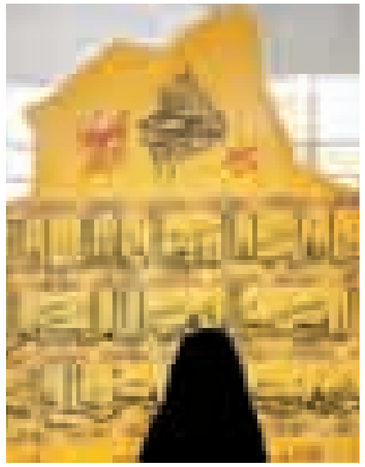

سری به حاشیه‌های نمایشگاه قرآن امسال زدیم تا ببینیم چه خبر است

گوشت ارزان شد!

نمایشگاه قرآن کریم یک ماه طول می‌کشد؛ پس به برنامه‌ها و اتفاقاتی نیاز دارد که همیشه تازگی داشته باشد. برای همین مسؤولان نمایشگاه زورشان را روی لوازم جانبی و برنامه‌های جنبی نمایشگاه می‌گذارند. برای همین هم هست که نمایشگاه قرآن همیشه حاشیه‌های بامزه‌ای دارد. اینها بخشی از حاشیه‌های نمایشگاه امسال قرآن کریم است.

● رحیم‌پورازغدی که خیلی‌ها پایه بحث‌های چالشی عصر جمعه‌اش هستند، در غرفه خانواده نمایشگاه کتاب سلسله نشست‌های تخصصی خانواده برگزار می‌کند. غیراز این جلسات، بخش خانواده سورپریز دیگری هم دارد و پوسترهایی را با هدف آموزش راهکارهای دینی طراحی کرده است.

● قرار نیست که همیشه در بلوتوث‌ها چیزهای عجیب‌وغریب ببینیم. از این تکنولوژی روز می‌توان در تبلیغ معنویات هم استفاده کرد؛ برای همین خیلی از جوانانی که با کارکردهای دیگر بلوتوث آشنا هستند، از بخش دریافت بلوتوث‌های مذهبی هم استقبال می‌کنند.

● گفتیم که مسؤولان نمایشگاه هر سال دارند ابداعات جدیدی رو می‌کنند. یکی از همین ابداعات رونمایی از درشت‌خط‌ترین قرآن جهان است که قرار است در همین نمایشگاه به فروش برسد. هر دو صفحه این قرآن با یک صفحه قرآن عثمان‌طه برابر است.

● مسؤولان نمایشگاه قرآن با ایجاد جایگاه‌های اختصاصی ایستگاه صلواتی برای دادن افطار، بهانه‌ای برای نرفتن به نمایشگاه به بهانه روزه نگذاشته‌اند.

● گوشت گران شده است. این را همه‌مان می‌دانیم اما این موضوع چه ربطی به نمایشگاه قرآن دارد؟ به گزارش ایرنا، پس از تجربه خوب وزارت نیرو در هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، وزارت بازرگانی هم این محل را برای توزیع گوشت قرمز (سردست گوساله) به قیمت دولتی کیلویی ۵هزار تومان انتخاب کرد تا ملت هم زیارت کنند و هم تجارت!

● مراجعه‌کنندگان هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم که درباره نماز و احکام آن سؤال و ابهامی دارند، می‌توانند با مراجعه به بخش آموزش در دو غرفه مستقل (ویژه بانوان و آقایان) در حضور کارشناسان قرآنی و دینی پرسش‌های خود را مطرح کنند. در این غرفه درباره قرائت صحیح نماز هم آموزش داده می‌شود.

● در طول برگزاری نمایشگاه قرآن، برای بازدیدکنندگانی که علاقه‌مندند، پس از مصاحبه کارنامه آموزشی رایگان صادر می‌شود که در آن وضعیت قرآنی و استعداد بازدیدکنندگان به صورت مشخص و سطح‌بندی شده در اختیارشان قرار می‌گیرد.

هنر قرآنی

شاید جذاب‌ترین بخش نمایشگاه که خیلی متفاوت‌تر از بقیه نمایشگاه‌ها هم هست، همین بخش هنر و هنرمندان باشد. از تمام رشته‌های هنری از خط و گرافیک گرفته تا قلم‌زنی، هنرمندانی در این نمایشگاه شرکت کرده‌اند. غرفه‌های مخصوصی وجود دارد که هنرمندان در آنها می‌نشینند و به صورت زنده کارهایشان را انجام می‌دهند اما از بین تمام غرفه‌های هنری چندتایشان جدید هستند و از همه هم متفاوت‌تر به نظر می‌رسند. اولین آنها یک کارگاه هنری است که بچه‌های قمی آن را اداره می‌کنند. این غرفه امسال ابتکارات جالبی داشت. یکی تابلوهای خط و گرافیکی که با رنگ‌های مختلف و به صورت مکرر آیات قرآن را نوشته بود. محمدصادق احمدی، جوان معلول مسؤول این غرفه که خودش هم کار هنری می‌کند، می‌گوید: «این کار برای اولین بار است که در نمایشگاه قرآن نمایش داده می‌شود». یک کار جدید دیگر که خیلی هم زیبا و البته گران‌قیمت بود، آیات قرآنی بود که روی چرم نوشته شده بودند. بزرگ‌ترین آنها چرمی به اندازه ۲/۸۰ ×۳/۳۰است که سوره کوثر روی آن نوشته شده. یکی دیگر از شاهکارهایی که از همه کارهای دیگر نمایشگاه متفاوت بود و در این غرفه نمایش داده شده بود، درآوردن آیات قرآن با لیزر روی چرم است. به قول آقاصادق مبدع این کار، این اتفاق در هیچ جای دنیا سابقه ندارد و برای اولین بار آنها این کار را انجام داده‌اند و برای اولین سال است که در نمایشگاه قرآن نمایش داده می‌شود.

به سبک دیجیتال

در این چند ساله بخش فضای مجازی هم حسابی رونق گرفته. غرفه‌های محصولات نرم‌افزاری پر است از قرآن‌های دیجیتالی و برنامه‌هایی که در رابطه با قرآن ساخته شده‌اند. البته همه جور نرم‌افزار مذهبی دیگر هم می‌شود پیدا کرد. از مداحی‌ها و نوحه‌های محرم و فاطمیه گرفته تا نرم‌افزارهای مترجم متن. ولی از نرم‌افزارهایی که امسال جدید در نمایشگاه آمده‌اند و مردم هم از آنها استقبال می‌کنند، نرم‌افزار گشت‌وگذار مجازی در حرم مکه و مدینه است که به صورت خیلی طبیعی درست شده است. قرآن‌های دیجیتالی هم که پررونق‌ترین نرم‌افزار نمایشگاه است؛ مخصوصا آنهایی که همراه با تفسیر و محصولات جانبی ارائه می‌شود. دستگاه‌های ام‌پی‌تری پلیر و ام‌پی فور هم که قرآن‌های مجازی روی آنها برنامه‌ریزی شده‌اند، از محصولات متنوع امسال نمایشگاه‌اند.

دانشجوها بیایید، بیایید

«غرفه‌های بخش دانشجویی امسال خیلی متفاوت‌تر از سال‌های قبل است»؛ این ادعایی است که دانشجوهای مسؤول غرفه در بخش دانشگاهی نمایشگاه دارند. در این غرفه‌ها بیشتر کارهای علمی انجام شده، آن هم در رابطه با قرآن توسط دانشجوها. یکی از غرفه‌ها نسبت به بقیه غرفه‌ها متفاوت‌تر است و آن اختراعی است که یکی از دانشجوها برای راحت‌تر خوانده شدن قرآن کرده است. قلم نوری که وقتی روی آیات قرآن کشیده می‌شود، متن آن را به همراه چند ترجمه‌ای که پیش از این برایش تعریف شده، می‌خواند. چند تا از غرفه‌های دیگر هم که از بقیه پرطرفدار هستند، رفته‌اند سراغ مسائل و علوم روز و ارتباط آنها با قرآن. خلاصه آنکه در غرفه‌های بخش دانشجویی همه جور کاری را می‌توانید ببینید. از کارهای هنری دانشجوها گرفته تا کارهای علمی‌شان که مربوط به قرآن می‌شود.

استهلال رمضان

امسال به دلیل اینکه این نمایشگاه شش روز زودتر برگزار شد، خیلی‌ها توانستند استهلال ماه رمضان را هم در این نمایشگاه دنبال کنند و همین موضوع یکی از نکات جالب هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن امسال بود؛ نمایشگاهی که بازدید از آن دیگر به یکی از سنت‌های هر ساله ما‌ن تبدیل شده.

محسن قدوسی، هنرمند خوش‌سلیقه ایرانی این تابلوی زیبا را که از واژه سر عشق الهام گرفته شده‌است طراحی کرده و ساخته‌است گل‌های داخل این تابلو از گل‌های ختایی و اسلیمی است. تابلو از چوب درختان نارنج، افرا و انجیلی ساخته شده و رنگ قرمز داخل تابلو هم یاقوت است دور واژه سر عشق هم طلاکاری شده‌است